

తులాభారం

TULABHARAM

రచయిత:

శ్రీ కొవ్వలి.

వింతమంజులార్ జి.

దివ్యస్త్రకము

వింతవతికటసుభారము

వారి

వి 22-5-45

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయం

తేలదొంగు. (కృష్ణజిల్లా.)

పబ్లిషర్స్:

చంద్రయ్య అండ్ కో.,

పబ్లిషర్స్ అండ్ బుక్సెల్లర్స్,

రాజమండ్రి 1945

సూచన

సిరిగలిగిన వారికి మారిపెమేది ?

ప్రఖ్యాతి, గౌరవం-ప్రజల నుండి

తమ్ముగురించి ఘనంగా చెప్పు

కోవాది - అయితే అందుకు

పాదం - అయితే? వెండిబంగారం

అయితే జ్ఞానభారం తొగడమా

వర్ణిస్తూ - మహాత్మవాలు

చికిత్సచేసామా ? స్వాముల

వార్లకు వందలూ వేలూ ఇచ్చి

ఉపదేశాలు పొందరామా ?

నమోదు - ఆలోచించండి--

ఇ.వి.

రచయిత

జి.వి.ఎస్

శ్రీ విగ్రహానుజ్ఞాన : : :

రాజమహేంద్రవరము.

టాం—టాం.

‘శ్రీశ్రీశ్రీ గోనెనంచు గంగన్నగారు ఈరోజున తులా భారంతూగబోతున్నారు గనుక...’

చూడదలచినవారు, చూచి చాచాటా పొండదలచినవారు—
పొంది, గంగన్నగారికి పొగడదలచినవారు యావన్నగది జనులున్నూ
ఉదయమే గంగన్నగారి భవనం చేరుకోవలసిందేనాహా!’

అని మాదిగ వీరిగాడు వీధివీధి సాటించుకొంటూ, బజారువీధి
కొచ్చాడు.

కూరలకన్నయ్య అంగడిలో కాటావగైరాలు నర్దుకొంటూ,
దుకాణమును కేరుస్తూ..

‘ఏమిటా! సాటింపూ వీరిగో! పెల్లారకుండానే టాం టాం
చేస్తున్నావా?’

అని అడిగాడు.

‘శ్రీశ్రీశ్రీ గోనెనంచు గంగన్నగారిపేర్లు, తులాభారం
తూగుతున్నారు గనుక, యావన్నగది వెళ్ళి ఏ నీ దని సాటిస్తున్నా
నండి!’

అని మాదిగ వీరిగాడు సమాధానం చెప్పి, ముందుకుసాగి
పోయాడు.

‘హరి వీడితప్పగొయ్యా’ గంగన్నగారు తులాభారంతూగు
తున్నాడూ! తులాభారం తూ. ఉం అ శ్రీశ్రీశ్రీ కమాక్ష్యుడికి చెల్లిం
దిగానీ- యిటువంటి చచ్చుదస్త్రమృలకి తులాభార మేంటి!’

అని నువ్వుకొంటూవుండగా యింతలో చుట్టుప్రక్కల కూరల
దుకాణం దారులందరూ కన్నయ్య చుట్టూమూగి—

‘ఏమిటోయ్ కన్నయ్యా సాటింపు!’

అని అడిగారు.

'గోనెనంచుల గంగన్న నాకు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

అని కన్నయ్య కౌప్పిసి.

'గోనెనంచుల యాపార... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

అని మరెయ్యక పూజ చేసారు.

'అకలి మి అత... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

అని కన్నయ్య తన అ...

'ఇమ్మకేం! మొన్ననో చేసిన బాపా... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

అని మరెయ్యక అసామీ అనకు తెలిసిన భోగి... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

'ఇట్లో పని చేసే నాఖర్ల... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

అని మరెయ్యక రన్నాట.

'పెద్దతిలసాగా ఒకటి చుట్ట... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

అని మరెయ్యక రన్నాట.

'బేడ డబ్బులు పట్టుబడితే... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు... తూగుతున్నారంటే! మనమందరిమూ యెళ్ళు...'

100

మీరు చెప్పినట్లుగా, మూడున్నరలు పర్చి
మీరు చెప్పినట్లుగా, మూడున్నరలు పర్చి

అంబా దేవి పూజనకు కృష్ణ లక్ష్మల కథకారి బయ్యాడు.

కాచు చివరికి మరల వచ్చేది తోడనే కని బ్రతకాలి!
దొడ్డి దుమ్ము పూసిన పప్పుంటే, ఎలా జబ్బబయినా చండా
ఇచ్చానామో. అంతే చేతులు రాగి మైకా అయినా ఇచ్చాను!

మొదటి క. మనస్సామా? డాక్టరుగాకావలయునా వశమగుంటను
మొదటి స్త్రీ పాఠశాలూ క్షిణిలూ యిస్తాడె.

సా. పత్రం కె. రజో తెలియదను కున్నందు గాబోలు- ఈలా
భా. ౨ కూడా పత్రం పంపించాను.

తూ.గి.నం.చ. మా.తా.న. శ్రీ.మ.కె. వ.రా.మ.గా.
మో.సు.

అదే వాపసు! లక్ష్మీ అటువంటి వానాశ్వులే, వసిస్తుంది.'

‘మొదటి జిమ్మి గులవారి దగ్గర రాగి వైసా త్రుడు’

అది యీ విధంగా అక్షరముగాను, అక్షరము తటా విధం
గానూ అక్షరముగానూ

• १०५ •

అని నన్నచ్యు అన్నామోదటి, అందరూ దుకాణాలు కట్టసి
గొన్నగారు తూగే తులారామ హోత్సవాన్ని చూపడానికి నియ
మిస్తారు.

మీ దిం దెన క్కంట, అపూర్వ పద్ధతాడ అని ప్రభుత్వ.

రాష్ట్రీ అంశం, తాగినంతనాల్లాడడంగాని, అవసరంగా ఒకరికి

బాధ పెట్టగాని, ఏమీ చేసు, నాని అనవరతం ఒకడు యింకొకరిని
బాధ పెట్టినప్పుడుగాని, ఒకరి కింకొకరికి అధర్మం జరుపు తున్నప్పుడు
గాని, కలుగజేసుకొని ఎవరి బిగిస్తాడు తెలుసు బిద్దలై నాయనా
లెక్క పెట్టుకు.

అడువల్లి కన్నయ్య లే, అపూర్వ అవకాశం దీనిధమయిన
ధయమూపు అధర్మం.

ఇహ గోనల గంకన చాన పిట్టల పంతు -

పాగలభయం నీల పెనట్లకుకాణం పెట్టి గుంట నిజం.

కూటికి కరువువది ఒంటిమీద నుడ్డముక్క లేకుండా అపూర్వ
చ్చిన గంకనను అన్నవృక్షేవత వంటింది.

అనుమానాలు పెరట్లకుకాణం నడిపాడు. ఆనరుపాత చిన్న
కాఫీహోటలు లేవదీతా రెండోన ఎన్నెంతో మెల్లిగా గోనల
చులవ్యాపారంలోకి దిగాడు.

దేమిగాను నంపగ్గిగానికి లక్షచొప్పున అయిదు నంచత్తు
రాల్లో అయిదు లక్షలకు అధికారి అయ్యాడు. అయిదోనంచత్తురంలో
ప్రత్యేకము చూడకు అభిమానం లంటే మొత్త మూలము
పదిలక్షలకు అధికారి అయ్యాడు.

అతనినెత్తిపై లేవనెత్తింప గోనల చుల వ్యాపారం గాబట్టి
అతని నడకూ గోనల చుల గంకన్న అని పిలుస్తుంటారు అలాపిరి
పించుకోవడం అతనికిష్ట లేకపోయినప్పటికీ తప్పడంలేదు.

పదిలక్షలకు అధికారియవుతు రన్నడకూ జమీందారని
పిలవాలని అతని తలంపు

అరిన్ని నంతోపెట్టడానికి ఎదిమంది తేసికుడిగుంటా అరిన్ని
జమీందారుగాడా అని పిల్చినప్పటికీ, అయి గోనల గంకన్న
అని పిలవడం జూనరు.

అంత నట్లుకలగానవచ్చుటకీ, శివవారికి నోరంత నిద్రపడదీ
అవయ్యల నవ్వు చూడఁదీ. అది నీకు పరమ అవయ్యం.

ఒక... హియో... ఈ... అని... అశ్రీమతుని కేరీ
దడిపోయినా తీను. కాని, తనచేత కర్మాలపల్ల వదిలించితే
కొననిపించుకోవలసివచ్చును. అది అనిపించుకొంటున్నాను.

ఇకొక్కట విశేషం.

2

అంతకుముందే ప్రశ్నికలు వైకాలింపింటిదోనూ ప్రకటనలు
చేయబడ్డాయి... అది పులకా దరిగాయి.

గోనసంచు గంగవ్వ గారు తూలభారం తూగుతున్నారంటే,
తమకు శృణుదా... ఫణిమా.. ముట్టకపోతుంటా అన్నధీమావల్ల,
ఊళ్ళనాళ్ళగాకుండా, అనాటికి ఇతర గ్రామస్తులుకూడా అనేది మంచి
వేదిగా నచ్చచేరారు.

అలాగే గంగవ్వగారి శివ... ఇది ధవవంటగా అలం
కరించబడింది. ఎక్కడనూలేనా మామిడిపండ్లతోరణాలు... రంగు
బిడాలు. వీరకాళాలు-చా... శోభానుమానంగావుంటు.

గంగవ్వగారి బంధుమిత్రులు కొత్తనుస్తులు ధరించి ఆ ఉత్స
వంలో పాల్గొంటున్నారు.

పురోహితుడు సురికొండరి బ్రాహ్మణులతో అత్యుత్సాహంగా
యంత్రాలు చువుతున్నాడు.

సాక్షాదాభివ్యక్తి, వర్ణనాదుల వల్ల వచ్చిన గంగన్న మామిడితోరణాలతోను, పసుపులతోలతోనూ అలంకరింపబడిన కాటాలో కూర్చున్నాడు. అదంతా చూస్తూనే తలుచుచు ఉన్నాడని చెప్పవచ్చును.

పురోహితులు మంత్రాలు చదువుతుండగా, గంగన్నగారి భార్య మొదలయిన వారు, పెండ్లిగానులు, పెండ్లివల్లులు, బంగారు ఆభరణాలు, మొదలయిన పెండ్లిబంగారు సామగ్రిలతో కాటాను నింపకరింపబడుచు పోయారు.

అక్కడ మూగిన ప్రజలందరూ, అసామాన్యమైనట్లుగా నీ ప్రాప్తిస్తే కాగుంటుందో-తమకేవి అనారమ్య-ఎంచుకోవలెనో అనేక మంది చీదలు, గంపెండాశతో వేచివుండి, అందులో తమకే వస్తువు ప్రాప్తించినా మంచిదేనని ఎదురు వెన్నులుచూపుచున్నారు.

మరింతోంతతోనే పెండ్లి బంగారు సామగ్రిలతో కాటానిండింది. గంగన్న తూమున్న నలుపులేచింది. ముల్లవన నింపబడినది నిలిచేటప్పటికి ఆపులేశారు.

జనం వాటిని పొందడానికి ఒకరినొకరు కుదించుకుంటూ రావడం మొదలుపెట్టారు.

తూలభారంతూగిన గంగన్న అప్పుడే సంతోషం కాటాదిగి, తనలో తూగబడిన పెండ్లిబంగారు సామగ్రిలను ఒక్కొక్కటిగా తీసి, ముందుకు తొట్టకు, తొట్టకు, వానుకుడు. తనలో పెండ్లి తూగడం మొదలు పెట్టాడు.

అన్నీ బాధులకే లెచ్చుకొంటున్నాయి. తనలోమీదగాయ దంలేదని, అక్కడ మూగినవారందరూ తొట్టకు తొట్టకు మొదలుపెట్టారు. పురోహితుడు మొదలయిన వారెవరూ తొట్టకు తొట్టకు.

‘తమరు తూలభారం తూగిన సాక్షాదాభివ్యక్తి’ అని చెప్పవచ్చును.

అందుకు నోచుకొనినాడు.

‘వీరిష్టము నానుచు నున్నది నీవేదమునాటి?’

అందుకు గగనము.

‘అంతయు నేను జూచుచున్నది, అందువల్ల నా మాత్రమే దానమిచ్చు
శోభనము నున్నది నాకు.’

అందుకు వినిన పురోహితము.

‘చాత్రమొసంగినాడు నీవు నీ మూలములకు గగనము? అందుచేత
ములా చేయుచున్నావు. నీవేదమునాటి నేనిచ్చుకంటెయున్నా. తప్ప
ముందీ?’

అందుకు గగనము, ‘అందుకు, తనవారందరకు, కాటాలోని
పాపములని నీవు నాకు.’

మరియు నాకు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు.

‘ఇందుచేత నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
గగనమునాటి?’

అందుకు గగనము.

‘ఇందుచేత నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
అందుకు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
మరియు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
గగనమునాటి?’

అందుకు గగనము.

‘ఇందుచేత నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
అందుకు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
మరియు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
గగనమునాటి?’

అందుకు గగనము.

‘ఇందుచేత నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
అందుకు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
మరియు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
గగనమునాటి?’

అని అందరూ తనోవిధంగా నూ అన్నాడు.

‘ఎవరెవరు అయినా పే నావో? సొమ్ము సొమ్ములోనే వుండి-
నాకు కావలసింది తంతే. నేను వృద్ధిలోకొచ్చాక తమకోమీ ముట్ట
జెప్పివేదని కూతుళ్ళు- అల్లుళ్ళు. పుత్రమూ- ఇకరబంధువులూ అం-
దరూ గోలపెనుకు. నాకు కదా అని అందరకూ తలోకాస్తా ముట్టజె
ప్పడానికి ఈతులాభారం ప్రి ఉత్తం చేశానంతేగాని, పైవాళ్లందర
కూ ఈయడానికా?’

అని గంగన్న తనలో అనుకున్నాడు.

కనీసం తనకు పే వె డిగానయినా పారేమకపోతారా అని అం-
తవరకూ ధీమాగావచ్చు. పురోహిత బ్రాహ్మణులు, కాటా ఖాళీ
అయిపోవకమును గాని చి లిక్కముఖం వేళాడు.

ఇంతలో గంగన్న తా బూలంబో వీమిటో పెట్టుకొచ్చి—

‘వపుయినా పుక్తవానం చెయ్యాలి చెయ్య పట్టండి శాస్త్రుడు
గారూ!’

అంటూ అతా బూలమును పురోహితుని చేతుల్లో పెట్టి బల-
నంతాన గుప్పిడి మూశాడు.

పురోహితుడు చదుర్గానా నెట్టనే గుప్పిడివిప్పి చూచుకొంటే
అందులో పున్నా దేమిటి?

అరిగి పోయిన పే నె డిరావలాకాను.

చానినీ చూచే ఉచ్చటి కత, కి అహంకారమా- ఉదకు మోత
కము- అవేశము... మొదలయిన ఉద్రేక భావాలెన్నోనో కలిగాయి.
తులాభారంతూగిన పే డి బంగారు గాను ముల్లించిపోయి లిక్కలో వా-
ళ్ళకిచ్చుకో ని, పురోహిత బ్రహ్మ పాతాడల్పుడు మూఢభావమా?

అని అంతవరకు దశవర్షము నొక్కొక్క బంటుగా అడిగేవాడు.
'అయితే కూరనే చేయవలసి? తులాభారముగా వలెనాడి బంటు
కాలన్నీ మీకుదానని చేయనుమా?'

అని గంగన్న కోవరాజు అడిగాడు.

'అవును— శాస్త్ర ప్రకారంవాడు నన్నీటిని బ్రాహ్మణులు
దానం చేయాలి. —తులాభారమంటే చేయవలసి.'

ఎవరి యిష్టం వచ్చినా? తులాభారమంటే— అపావలాపుచ్చ
కోవడం మీకిష్టంలేకపోతే, అపావలాకానీకడ బెట్టి పెట్టి
పోవచ్చు— పావుగంట సేపు నాలుగు మత్రాని కప్పినందుకు పావ
లా— వెండిసావలా ఉచ్చాను. సరిపోయేదా?

అని గంగన్న తిరిగి అన్నాడు.

కన్నూరి ముండవాడు. తిరిగి యిస్తే యాపావలామూడా
మూటగట్టుకుంటాడు. అలా యెంతవరకు చేయాలి? చచ్చిన వాడిమీద
కాయ'

అని తనలో అనుకొని, అప్పుడే పావుల పావలాను కొట్టి
నెట్టకుని చక్కా పోయాడు.

కొంతమంది నవ్వుకొంటూ, కొంతమంది తిట్టుకొంటూ, గం
గన్నగారి తులాభారము గురించి అనేక విధాలుగా చెప్పుకొంటూ,
అనంతర మెవరి మట్టుకున్నాడు జెప్పలేకపోయాడు.

'తూగడం తులాభారం! రెండయ్యా! నేనూ తూగుతాను
తులాభారం- ఈయన ఒక్కసారి తూగడంనీ, నేను ముమ్మాదు
తూగుతాను- చూడండి!'

అని కూరల కన్నయ్య అక్కడే చాలా సేదాడు.

అతడు తూగే తులాభారం వెంటాడుతున్నాడో చూడండి;
కందరూ బయలుదేరాడు.

'ఎవరో వేశనదొర్లెలు—' అను శబ్దం కౌన్బువ్వ జేసి
అది ఒక నౌఖరు చెప్పగా, గంగన్న ముఖం ముగ్ధమై—
'నేను నౌఖరుని దీక్షే— నా దొర్లెలు గంగన్నముగానా?
హమ్మను—' అనినాడు.

'చాలా చెనవాడు—' అనినాడు. 'నీవు వేశనం ఎన్నో ధారా
చెప్పినా వేశనదొర్లెలుగానా?

అది నౌఖరు తిరిగి చెప్పాడు—

నా—నౌఖరు తిన్నదాన్ని—

అది గంగన్న చెప్పినది— 'నౌఖరు' అనినాడు. 'నా నౌఖరు' అనినాడు. 'నేనా
విద్యార్థిని తీసుకొచ్చి మాజరు పెట్టాను. ఆ విద్యార్థి గంగన్నకు నమ
స్కరించి—

'నా కెవరూ దిక్కు తీసేయి! ఈ సంవత్సరం ముగ్గులు ఫలము
సలుతున్నానా—'

అది చెప్పడం మొదలెట్టగానే,

'ఊ! ఉద్ధరించావు—' అన్నది అన్నే చెప్పినట్లు 'టాప్?'

'నీ తీసుదామి—' అనినాడు. 'నీ తీసుకో—' అనినాడు. 'నీ తీసుకో—' అనినాడు.

'చేయించావంటే—'

'ప్రతిభావం చాలుగానీ—' అనినాడు. 'నీ తీసుకో—' అనినాడు.

అది గంగన్న చెప్పడంవల్ల, ఆ విద్యార్థిని అది తీసుకో—
చేనానా.

అంతర మొస్త్రీ, బిడ్డకు చాలా నెరుంగు ప్రకటించి—

'నా బయ్యా! ఈ బిడ్డకీ మధ్యనే లుక్కపోయాడండి! నేనా
నీవు కావడంవల్ల, ఈ బిడ్డను పెంచుకో—' అనినాడు. 'నీ తీసుకో—' అనినాడు.
తను తెలుసుకున్నా. అనుగ్రహించా—'

అని పేరుగా పార్థివ భావం మొదలుపెట్టింది

‘సరే—మరియు ఇప్పుడు మా వా— నీలీ పనివల్లముగా—’

అని గంగమ్మ ఇప్పుడెల్లప్పుడూ తన తన శ్రమలను చూపుతూ
‘నాడే నీవు పనిచేస్తావు అమ్మో—’ అని అంటున్నది.

అలాగే అనలక మిఠాయి అమ్మ భాగ్యమును తూచుకుంటున్నది.
గంగమ్మ— అదేవిధంగా వారందరినీ చూచుకుంటున్నది— అమ్మ
పేరు, తాను అక్కడ చూచుకున్నది— వగైరావలన నివసించు
దయనామ.

మరిగొంత సేపటికి గంగమ్మ అవమరది, రంగమ్మ చెప్పి—

‘ఈ కథలను విన్నవా బావా? అని అడిగాడు.

‘ఏంకాదు?’

‘కూరల కన్నములకుండా తులాభారం తూగుతున్నాడు!’

‘వాడిపిండామూలం వాడికి తులాభారం మేమిటి— అలా తేదీ?’

‘అదేమీ! జనమందరూ ను. పులు గుంపులుగా పోతున్నారు!’

‘ఏదో యేదోనియ్యి— పునలే?’

అలాక్కాదు కూరల కన్నములకుండా బికారులందరూ
తులా భారం తూగుతే, మనలాంటివాళ్ళను గౌరవ మేముంటుందీ?’

‘సరేమేగాని, అలాడే పథవపథములలో మనమేమీ కలుగ
జేసుకోకూడదు.’

‘నువ్వు తులాభారం తూగానని వంటాని పొడ్డు కూడా తూ
గుతున్నాడు.’

‘మనం సిరిగలవాళ్ళం గా ఒట్టి కాటాలో కూచుని ‘నాడిబర
గారాలో’ పెరిసమానంగా తూగాం. నాడే పెట్టి తూగుతామే?’

‘మూమరి! ఒక్కసారికూడా గాడు కూర్చున్నావు తూగు
కూడదు!’

శ్రీ వేదవేద గ్రంథాలము

త్రేలపాళెలు. (కవితావిజ్ఞానం)

‘అరి భద్రవా!’

‘అని హస్తమేమిటో మించి కమ్మని మువవాళ్లు కొదర్మి పంపాను.’

‘మంచిని వేళావుగాని, తులాభార తూగిన తిరువాత నామ నస్సులో యింకొక్క కొరక వుండ.’

‘నీకొరిక నరవేడ మె తిసేపుబావా! అడిమిటో ఇక్క ?

‘తులాభారం తూగిన కాండాల్ల మనప్రఖ్యాతి చలాభాగం వెళ్ళింది. హిమాలయపర్వత ప్రాంతాల్లో చలాగొప్పస్వామిల వాళికాయన వున్నాడు. అయిన్న మంచి పిల్లుకొచ్చి ఉన్నం చేయించామంటే, ఇంకాచాలా గొప్ప ప్రఖ్యాతివస్తుంది.

‘నిజమేగాని అస్వాములవారికి తీసుకురావాలంటే మనకు కొం రదబ్బు ఖర్చవుతుంది బావా!’

‘కానియ్యి కీర్తిస్తుందీ దావెల్ల.

‘అం! బ్రహ్మాండమ అనో కీర్తిరావడమే గాకండా వైద్యం కూడా సంపాదించవచ్చు. అస్వాములవారెవరం వతారకనామమ యిలా ఉపదేశం పో దావంటే, చెసినపానాలన్నీ పోతాయి.’

‘అ దుంల్ల అస్వాములవారికి అక్కడికు రావి చడమెలాగో ఆలోచించు.’

‘ఆలోచించడాని కేమిందీ? అయిన పీట్టానకి నామూన్యల అహ్వనాన్ని అంగీకరించి వీరం కదిలిరావం. కమకి నేన న్యాయంగా అక్కడికిపోయి. ఆయన్ను తీసుకొస్తాను.

‘మంచిది చలాగేయ్యి. ఇంతింతమందు ఆయన్ను తీసుకురా వాలని ఆలోచించి, తావాతు తేనెనీడంనల్ల చల్లగా పూయకొ న్నాను. ఇప్పుడు మనమో మనకార్యం చలామంటే ఎంతిగొప్పగా వుండవచ్చి.’

‘చాలాగొప్పగావుంటుంది. నీనల్లాటి జేశజేసాలా మోగి పోతుంది! మన తాతగారిది అయితే నాలుగయిదుపేలు భర్త వుకాయి.’

‘కార్యం... మన తాతగారిది అయితే!’

‘మనం తే మొన్న బయలుదేరతావు?’

‘నీయిప్పుడు వాళ్ళల్లోకి వెళ్తు.’

అని అయ్యోహా మాటలకు కొత్తన్న నమస్కారం, కూరల కన్నయ్య తులాభారమును చూచి వచ్చిన వార్తలకొచ్చి విరగ బడి నవ్వుడం మొదలు పెట్టారు.

‘ఏమిటా! అలా వుంటావేం! కన్నయ్య తులాభారం ఏమయిందీ?’

అని గంగన్న అడిగాడు.

‘తులాభారం ఒక తులాభారంగాదు. కన్నయ్య మోగొప్ప తులాభారమును తూగడానికి ప్రత్యేకము- మిమ్మల్ని వడిపించడానికి వాడతూలాభారమును తూగాడు.’

అని వాడు నవ్వావు శేషండా శాపుడం మొదలు పెట్టారు.

‘అసలక్కడ జరిగిన విశేషము లేమిటో చెప్పండరా!’

అని గంగన్న అడిగాడు.

‘ఒకమాటుకాదు ముమ్మారు తూగాడు తులాభారంవాడు. చాలా గొప్పగా తూగాడు. తులాభారంకంటే, వాడితులాభారం కాదు దని, అంగనూ మెచ్చుకున్నారు.’

‘తే తాతగారి తులాభారం తూగడానికి వాడినగ్గరేముంది బూడిదీ? అలా తూగంకాదు.’

‘ఏమిటో మొన్నటి కారం కన్నయ్య తులాభారమును చూచి అశేషముగా మెచ్చుకున్నారు. చాలా

బాగుందని అనండించాడు. గంగన్నగారి తులాభారంతంటే కన్నయ్య
గారి తులాభారమే చాలా బావుందని అభినందించారు.

‘ఇది ఘోరముగా తులభారంతూగిన మనకంటే, శత్రుయ్యగాడే
గొప్పవాడనిపించుకున్నాడా! కాలా చక్రింగావుందే! తులభార
మును వాడెలాకూ? తో చెప్పకుండా, మీరు నా అనుభూతిక్రు-వ
చేస్తున్నారు.’

‘చిత్తం- అవివరాళే శబుతున్నామఁడి! మన పురోహితుఁడు,
మనతులాభారం నగ్గర కొద్దిసడఁమూ అందరూ కన్నయ్యో తులా
భారంనగ్గర శబ్దము.’

‘మంత్రాలు శాస్త్రీనందుకు ఇయ్యిను రూపావతలిస్తాను. తులా
భారముగిన సామ్రాజ్యము ఒక్కటి యిచ్చెనెడేడు. అంత వేచిపెట్టి
నరకువల ఏడు లాభంలేడు.’

అని భగవాన్ శుక్తం ముందుగానే భగవాన్ శుక్తం.

గ-గన్నగారు పాపలాడుబ్బలే యిచ్చారు- ఖిగనాడు
మోపాయలిస్తాయి బుచ్చారు. చాలా ఉదారంగా ఉంది.

అని ప్రతి హాసించు నంతలో ముగిసిన విష్ణుభక్తా ముదల
కన్నయ్య కాటాలో ముచ్చట పడు. ప కామయ్య, నాగకాయన,
బెండకాయలు మొదలగుతూ తారగణ్య కాటాలో నుండి రిన్న
ముచ్చట. అది విధంగా ముచ్చట పడుగా.

అయితే ఈ కథలు అన్నింటినీ అక్కడ నుంచే పాఠశాల గోడలపై
చేర్చి ఉంచారు. అదే సమయంలో కూడా 'నందీ' అనే
కథలు కూడా వ్రాసారు.

అంతా కలిసి కలిసి ముగిసిన కార్యక్రమం చాలా సుఖం.

శ్రవణాంజ్ఞానేన చేర్చుకొని, యాచేత - "నమోఽస్తుతే" అనుచు
విచ్చిన తాతలు మోలడుకొని ఇది విన్నవూ భోజనం చేసినాడు.

శ్రీమద్భక్తవల్లభాచార్యులు. ఆ పుస్తకమునకు వాడుక పేరుగా,
శ్రీమద్భక్తవల్లభాచార్యులు. ఆ పుస్తకమునకు వాడుక పేరుగా,

[illegible]

పరు • స్థి వరు-దీ' అశ్వేషజ-నూ నంతోపి-చిన్నదేరో
అదే ఖు వార్షిక -

[illegible]

1. 100% 100% 100% 100%

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

54

ప్రతి పాఠశాలకు ఒక జ్ఞానపాపము కానుకగా

2000 年 12 月 15 日

అంతా చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. అంతా చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు.

100% 90% 80% 70% 60% 50% 40% 30% 20% 10% 0%

... ..

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 277: 1033-1038.

కొప్పు కడిగినవారు నూట పదార్థీయాలంట! ఎంగిలితినావారు
మూడొకరే లీయాలంట? స్వాముల వారి చిత్ర ముఖాన ఉమ్మే
యిగచు కోన్నావారు వెయ్యి నూట పదార్థీయాలంట? విన్నావు
బ్రాహ్మ కన్యాయోగ్య!

అని మిత్రుడయిన చిన్నయ్య చెప్పినదాని నంతటినీ అలంబి
భేషుగ్గావుంది -- ఎలా భేషుగ్గావుందిగాదూ! అలా నంచుల గంగ
కొత్తగారు తీసుకొచ్చారు గాబట్టి, ఆస్వాములవారి కంతభోగంవట్టిం
దన్నామూట!

ఇలా విను ఆస్వాములవారు ప్రత్యేకము ఒకభక్షకాసు రైలు
కేటప్పిల్లా, పెం లాది -- స్త్రీలు, పురుషులు, అక్కడ మూగి,
ఆస్వాముల వారికి వుప్పుగా లాగా అలరించి, నూరుజతల ఎత్త
బండిమీన ఉలేగించి నట్టుంటాకి తీసుకొచ్చారు.

‘బయ్యబ్బ!’

‘అ! ఇనకేస్తేరాలకుండా, జం గుంపులు గుంగుంపులుగా
ఆస్వాములవారి వెనకాల పరుగులెత్తారు. నువ్వు విన్నాటి రోజున
ఉళ్ళో శేక పోయావు చూడ్డానికి’

‘శేక గాతే మేంటే! నువ్వు చెబుతున్నావుగా!’

ఆస్వాముల వారికి వందమంది పైగా వుక్కారు శిష్యులు, ఇంతే
గాకుండా నాలుగేగురులు, ఇరు గుర్తాను -- ఒక సింహాననం - ఛత్ర
చామరాలు - పదిమంది వారసులు ఏచోరికి ఇంత భోగముండవరకు
పెట్టు.

‘అ! మరయి, అయిన అదిగో కల్పిచ్చి, ఎవరయి నాలిక్క
చేస్తున్నావా?’

వింతమందాకారేమిటి || ప్రపంచమందాకారేమిటి ||
 ములాఖా రం

‘చెయ్యవలసినది మేములేక గొన్నాము కనుక, అస్వాముల
 వారికి కాళ్ళు కడిగి నూట వదనము చేల్పించాను. ఎంగిలి తిని,
 మూడొందలిచ్చాము, ముఖాన ఉమ్మేయించుకొని, శిష్యులనూట వదల్చి
 చచ్చాడు ఈవిధగా యింకా యెంతో మంది చేసి, స్వాములవారికి
 కొన్ని నాలుగు మూలలు గట్టించాడు.’

‘ఇంతకూ అస్వాములవారి చేరేటా?’

‘చిదానందస్వామిల వారంట?’

‘అయినచో పున్నా మహాత్మ్యము?’

‘అదనరికి తెలియదు. వ్రజలండరూ మూలండ్రి, గుడ్డిగా, అయిన
 ఎంగిలితినీ, అయిన చేత ఉమ్మేయి వేయించుకొనీ, శిష్యులను
 దర్శించు కొంటున్నాడు. నిల్లికి బిచ్చం పెట్టనివారు సహితం అయినచో
 కాళ్ళు కడిగి నూట వదల్చి చేల్పించు కొంటున్నాడు.’

‘వ్రజలుపుత్ర పిచ్చుమూడా వాళ్ళుడానికీతకంటే, యింకేది
 నిదర్శనంగావా?’

‘ఎల్లుండి సాయంకాలం స్వాములవారికి, మేజువాటి, పుత్ర
 కాళాలు, వగైరా వైధవాలతో పట్టణమంతా ఉర్రేగిస్తారు!’

‘అగుండి- మాటాగుండుకామా?’

‘అనీఘనకార్యమంతా చేయిస్తాననుకును గంగన్నకింద
 మీదా వుండడంలేదు. స్వాములవారి మూల గా తనకిప్పుడే స్వామి
 ధివత్యమబ్బినట్లుగా మురిసిపోతున్నాడు.’

‘మురిసిపోతాడు- మురిసిపోతాడా? వాడితెగులు గుదర్శనం
 మనకు చేతోచ్చునులే!’

‘తనంతటి బ్రహ్మాండుడు లేని యిన్వకతరి భావం. అన
 వ్యయం శిష్యులని పనిని చేశాడు! ఈ పట్నంలోని శ్రీమంతులనే

మింది, ఈ స్వామిలవానిని తీసుకొని పోయి వారిని చూడండి.
చేతగాని వారిపగలలో, తానెవరిని చూడాలి అని అడగండి!

‘జరివాడితెచ్చునోయిచ్చు’ అని అడిగి వచ్చింది.

‘చూసితిరావు?’

‘మరయితే, బాకమోసాల వై - గిరిజా - అని అడిగింది.’

‘బెరాగినిగిరిజా అని అడిగింది.’

‘బెరాగిని.’

అది, కూర్చున్నప్పుడు పోయినది. అది పోయినది, అది పోయినది.
అది, పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.

అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.

అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.

అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.

అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.

అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.
అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.

అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది. అది పోయినది.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

సత్యమయినవాడు

వందలనగ

మేనడగని డి

మీరేవచ్చినాడీ

మోక్షమిస్తాడోయో!

అని కన్నయ్య వెనకాల, మిగిలిన కూర గాయల అంగడి వాళ్లందరూ పాడు కొంటూ, ఊరేగింపును తిక్కగా గోన సంచుల గంగన్నగారింటి కైదులుగా తీసు కొచ్చి నిలిచారు.

గంగన్న అయిదట్లో స్వాములనారు—మిగిలినవారు—కూరల కన్నయ్య కేస్తున్న ఈటట్టచోనయ్య వంటిదీనీ మేడ పెట్టడం తిలకించారు. చిదానందస్వాములని తేమీ అర్థం క.

ఈవాడాడీ అందా ఏమిట డి?

అని గంగన్న అడిగింది.

‘ఈటట్లో కన్నయ్య అనే ఒక అంటరి పుట్టిన తొడి వాడు నేనవనిచేస్తే, తానున్న అదిచేస్తున్నాడు. నేను మిమ్మల్ని రావించి ఉర్పాలుచేస్తున్నాను గాబట్టి, వాడున్న స్వాములవారి నుండి తీసుకొచ్చి యిలా ఆట్టహాసం చేస్తున్నాడు. ఇంకావలసినది మీరే మీ ఖంగారు పడివలసిన అవసరమేమీలేదు.’

అని గంగన్న చెప్పినదానిని విని

‘అది నాకు ఖంగారెందుక? కన్నయ్య డిక్కెలా పుట్టి నేనెండుకు ఖంగారు పడితాను?’

‘శ్రీనవానందస్వాములవాడేజ్జి—కూరల కన్నయ్య రిక్తేజ్జి!

అంటూ వ్రెడలు అనేకవిధాలుగా అగడకలోలాచాలాలుచేస్తూ గంగన్నగారి భవనం దగ్గరనే చాలాసేపు నిలుచుని, అనంతరం ఊరేగింపును ముందుకు సాగించుకు పోయారు.

కర్థంగా వడలేకు, రాత్రికి రాత్రి ఆనువాత్తుచేక్కడ అంధాన మహమ్మదీ ఎరిగి తెలుసుకు.

కొందరు శిష్యులు-స్వాములవారి తాలూకు యితరసామూ హులు మాత్రమున్నాయి.

గంగన్న మొదలయినవాడు- స్వాములవారిగురించి శిష్యుల నడిగారు. వానివారు ఏమీ తెలియదని. ముఖాలు క్షేల్లబెట్టారు.

ఊరేగింపుకు బహిరంగనభకు చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ నిరర్థ కములయ్యాయి. స్వాములవారిజాడ తెలియకపోవడంవల్ల, తామింక చేసేదేమీలేదని, శిష్యులుకూడా, ఏమగులు గుఱ్ఱాలు మొదలయిన వాటిని తెలియించుకొని ప్రయాణాలు సాగించారు.

గంగన్న పూజా చాలా ఉనూరుమంది.

దీనిభావమేమిటంటావోయోబావ!

‘భావానికేముందీ? కన్నయ్యగాడు చేసినహంగమాకూకాస్వా ములవారు హాకిలి పరిపోయివుంటాడు. శిష్యులకు దానినిపులకు దల్పిచ్చి- కాను రాత్రి బడిఎక్కేసివుంటాడు.’

‘అంతేనంటావా? చివరకి కన్నయ్యగాడు మనల్నిపూజ్చే నిల వనిచ్చేలా చేడు.’

‘పోనీయూ! ఇప్పుడు పంపకొచ్చిన నవ్వుమేముందీ? ఈరెండు రోజులూ వున్నట్లుంటే ఆ స్వాములవారికింకో పదిచేలు కట్టా లొచ్చును. వాటిని పోతూలారా బోగొట్టకొన్నాడంటే!’

‘మన ప్రయత్నమంతా వృధాకాజేమా? ఎల్లుండి ఊరేగింపు పక్షగాకాకాకా ప్రయత్నం చేశాము.’

‘ప్రయత్నమంతా వృధాపోకుండా, ఎల్లుండి నీవట్టిపూర్తి పువ్వుపంపరిగించేదాం!’

‘ఇ-వోవారి రోజులగాని, నాకు ఆకర్షణయేహ్నా నిండవేసుకు’

‘అది నీ తాతా ముగ్గురు ముగ్గురును? ఎవడికిగావాలి? వారం రోజులుగా... ఇచ్చేస్తే ఒకటి? ఇప్పుడు చేస్తే ఒకటిగా? వ్రాయుకుంటే కలిసాను...’

‘మళ్ళీ చెప్పినవలసిన చాలా బాగుందోయ్ బావా.’

‘బాగు ఉంది నలసరి నేను ఇచ్చినా చెప్పనుగా?’

‘మరయితే నీసంహారప్రకారమే కానిచ్చేదాం. ఎల్లుండి పట్టి పూర్తియిపోయినది జరుగుతుందని. నాలుగువయ్యలు సాటింపులు పంపించు అలాగే నవనరపురుష వర్షాట్లన్నీ చేయించు.’

‘అక్షరాగ్రా చేయిస్తాను.’

‘కన్నయ్యగాడిదుకు మళ్ళీ గుంకేంకొంటువనితలపెట్టకాదో!’

‘అలపెట్టినయ్య - మనకు పోయిందేమీలేదు.’

‘లేదుగాని. మనం చేసిన ప్రతిపక్షి, వాడు విశ్వామిత్రుడిలాగ ప్రతి నృసింహావు, ఆ మేలూ? మనకొరవానికి మనపేరు ప్రతిష్ట లరగా ఎలా ఉన్నా?’

‘చెప్పగా చెప్పగా వాడికే విసుగుస్తుంది, ఊరుకుంటాడు.’

‘అంతేంటా? మన మేమీ ప్రతికారం చేయనవసరం లేదు?’

‘అలాంటిది అది నీ తాతా చెదాం.’

అని బాపం ఇచ్చినప్పుడు కూడ బలుకొని ఒక నిశ్చయాని కొప్పుకు

కుర్రులు, పిల్లలు స్వామిలవారికి జడిసి గోన సంచుల గోనలనుగల స్వామిలవారి జూరి అయ్యియున్నాడన్న వార్త వచ్చినట్లుగా కుర్రులు పంపి. ఏషయమేమిటో తెలుసు. కుందా మని అనేక పది గలన గారి మేడగర మూగారు.

కన్నయ్యగా స్వామిలవారికి జడిసి తన స్వామిలవారు మరల వచ్చినట్లుగా కుర్రుల వద్దో ఏదో జరుగుతున్నది కలగడంవల్ల

వారు అర్జునుగా వెళ్లఁజనివచ్చిన నీ సాక్షి యనఁ శ్వర
లోనేవారు వేచేయుగలరని, అదిగలవాడని, అట్లు జేవీపుప్పటికి
గంగన్న వగైరాలకు తలపాగిం జేసెను.

అనూలుకు ముగిసినాడు కొంతసేపకు.

ఏది ఏమియు గంగన్నకు గంగనీ పనిగా వేచియుండి.

గంగన్నకు తీగ, పురలకొత్త న్ను జేసినవని గ్రామ
స్తులందరికి అమోదంగా అయి.

‘తనకారోగ్యం... కైశ్వర్య’ అని కొంతవ ర్ధిని ఆ శ్రీ
మంతుని అదేవిధంగా వంచిన జేయుట... కారణం, కన్న
య్యను అశేష జ. మూ పొగడడం... కారణం.

గంగన్న సత్కార్యంలా కొన్ని... కైశ్వర్య... కైశ్వర్య...
అన్నార్తులతోనూ- అశ్వులతోనూ ముయోగి... కైశ్వర్య...
అడంబగాలతోనూ- దర్బారతోనూ- ముత్యం గా... కైశ్వర్య...
అశ్వు ప్రాకులాడడం... కైశ్వర్య... గంగన్నను
ప్రతివిషయంలోనూ వంచన చేయడానికి పూనుచున్నాడు- కన్నయ్య
అందరితోనూ నెబ్బతున్నాడు.

గంగన్ననంటే శ్రీమతులు కన్నయ్య లికి ధర్మకార్యాలు
ప్రజోపయోగానికి పాలుపడవలసిన విధానాలూ మనోవ్యూహంగా
వారు కేవలం స్వార్థంతోనూ, దుంగకారవంతోనూ... కన్నయ్య
తను శక్తినంతటినీ వినియోగించడం చాలా తప్పని- కైశ్వర్య...
తమడబ్బును, శక్తినీ- దుర్వినియోగం చేసినంతకంటెకూ దేశానికి
మోక్షంలేదని, కన్నయ్య ప్రజల్లో ఒక అందోళన బయలుదేర
దేశాదు.

ఆది జనసములమయిన వాదన- అభిప్రాయం... కన్నయ్య
దన- కావడంవల్ల. కన్నయ్య పశేషజ్ఞానాలు లేనివాడయినప్పటికీ

వదిమిందికి అవకాశములేకపోయారు. అలాగే పనులకంకరూ హంగు చేయడం మొదలు పెట్టారు.

గంగన్న అలాగే కొట్టించడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. —
దంపించడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. ఉల్లోమంచి వెళ్ళిపోతూ
ప్రయత్నం చేశాడు.

కాని విశేష ప్రజాదరణగల కన్నయ్య సలదేమీ చేయలేక
పోగా, గామినులందరికీ అనుష్టానం కావడం మొదలు పెట్టాడు.

గంగన్న ఇంకా నమ్మలేక అలా వెళ్ళి వెళ్ళి అలాగే అలాగే బుచ్చి- బుచ్చి
మూల్యానికి ఉపయోగపడేటట్లు చేసేవరకూ వాడిని పెట్టించి, కనకయ్య
తోనూ ప్రతిష్ట, చివర కేమివుతుందో చూడవలసివుంది.

6

నాలుగు వీధులూ కలిసిన మార్గాయల అంగడి మొగిల్లో,
ఒక ఎత్తయిన పీఠం నిర్మించ బడివుంటుంది. దానిని మామిడితొర
నాలు—రంగుతొరనాలు వగైరాలతో అలంకరించి, అలాగూ ఒక
కుక్కను కూచోబెట్టారు. అచేరునాన కొన్ని వాయిద్య పోలేనాలు
మోగుతూవుంటాయి.

దానినోయేవాళ్ళందరూ అక్కక్కమును తిరిగించి అట్టనిలు
చుండి పోతున్నారు.

‘కుక్కను సింహాననర మీదకుచోబెట్టి ఉన్నవంచేస్తావ్వి
లెందుకు?’

అని ప్రశ్నించిన వారికందరకూ, అక్కడన్న వారిలోకొందరూ

‘శక్త్యయ్యగారి కుక్క-కు వట్టి పూర్తి న హాస్యవం జరిగిం వ
బడుతూంది.’

అని జవాబు చెబుతున్నాను అవివేకమును విన్నవారు విరళ
గబడి నవ్వుకొంటున్నారా.

‘మనుషులకు అర్థమే మేల్కొనిపోయినప్పుడుతే వచ్చి పూర్తి ఉత్సవం చేస్తారు. ఈ అర్థమేళ్ళు బ్రతకనే బ్రతకదుగదా, దానికి వచ్చి పూర్తియేమిటి?’

అది కొందరు బుద్ధివంతులు కన, య్యను తెలివిగా అడిగారు.

‘ఎప్పటినికీ అనుచునుకూడా జర్ధమునది. మాకుకీకీప్పుడా
 రోయేను గాబట్టి యావప్పిపూర్తి మహాత్మ్యమును చేస్తున్నాము.
 ఈడర్శవలనా అంతానా పాల్గొనండి!’

అని కన్నులు మూచుకొని పోయినట్లుగా ఉక్కడ నిలుచున్నాను.

చివరకు గంగన్నగారి షష్టిపూర్తి మహోత్సవానికని బయట
జేరస పొరందరూ, కుక్క-గారి షష్టిపూర్తి మహోత్సవం జరిగేచోట
నేనిలుచుండిపోయారు.

మన ప్రేమ కమయిన కార్యకమంలో ఆకుక్కకు యథావిధిగా
 పట్టిపూర్తి ఉత్సవం జరిగించ బడుతూ ది. ఉత్సవాన్ని చూడగిరి
 వచ్చిన వార దరకూ తాంబూలాలు పెంచి పెట్టబడ్డాయి.

అనంతరం కూరల కన్నయ్య లేచి నిలచును.

‘సభాసదులారా! ఈ ముక్కగారికి జరుగవలసిన అంశములు
వల్ల వచ్చివున్న మహాత్సవమును జరిగించాను. అప్పుడు వచ్చి
‘పూర్తి అయిన మేమిటని మీరందరూ అర్థమవుతుంది. కాని
అటువంటి దేమీ అవసరంలేదు. ప్రస్తుతం వచ్చివున్న ఉత్సవాలు
జేయించుకొనే మహామహులందరకంటే, యా ముక్కగాడు వీరినెంత
జోస్తూ తీసిపోడు.

ఈ కుక్కగారు తన గ్రామానికి, తన మనశా కి చేసిన సేవలు అమోఘములు కనుక, వారి సందర్భాల్లోనే పేర్కొనడం అనవసరం.

రాత్రులు వీధులన్నీ గస్తీ తిరిగి లంచాలకావడం, వహ్వీశు ఉద్యోగి బయ్యతేనటువంటి వ్యక్తిని ఉన్నది. వైగామంనుంచి వ్రకొత్తమనిషిగా, క్రొత్త జాతుగా నచ్చుట్టులే మొటిగి మొటిగి తపమునుండి - కంటికి ద్వరేనట తన దాత్రమల అలోచించుచు రాత్రీ తా మేలుకొని పొడి, మాయల్లే గుండూ మావీధి కంటికి కావలాకాస్తూ జీవభాగ్యులు తని రక్షింపటం చేస్తున్నది.

తరువారి, నేనెక్కడి నుండి అక్కడికి పొడవుకి, నాకు సహచరుడుగాను, రక్షకుడుగానూ ఉపయోగపడుతుంది.

ఏమానవుడు లేవటువంటి అమితము పన విశ్వాసం ఈ కుక్క గారికి వుండంటే అతిశయోక్తి కను. నేనే కాక, ఏమలకులయినా గోరంత పెట్టారంటే ఈ కుక్కగారికా విశ్వాసం అంతరించు శల్యాలకుబట్టివు టుంది. ఇటువంటి విశ్వాసం ఏమానవుడి కుంటుందో చెప్పండి.

కనుక నేనీ కుక్కగారికి వచ్చిపూర్తి చేసి సత్కరించడంకో ఎంత మూత్రమూ తెలియక వాని ప్రవర్తనలను చూచి మనవిధేయ కొంటూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

అని కూరల కన్నయ్య చెప్పడమును యిదిచుట్టుటికి మూరా నబాజాలచప్పుడియింది. అలంకరించబడిన మూర్ఖులు వారిలో వచ్చిపూర్తి మహోత్సవము ముగించుకొన్న గంగన్న పెద్దనట్టహాసం తో ఊరేగుతూ వస్తున్నాడని తెలుసుకొన్న కన్నయ్య బెలునే లెని కుక్కనొక అలంకరించబడిన రిక్షాలో కూర్చుండబెట్టి బ్యాండునన్న యమేళాలతో ఈ రేగింపును సాగించాడు.

గోపాళుడు గోపాళుడు ఊరేగింపు ఎదురు నన్నాహమ
యింది. గోపాళుడు ఊరేగింపునూ బోధలో ఎదురు బొదుగుగా తారన
పడ్డాడు.

అలాగే రెండవసారి ఒకరికూడా తనవలెనే ఘనంగా ఊరేగి
తున్నాడు. గోపాళుడు గంగన్న తల పోకిరిదళు దించుకున్నాడు.

ఆ ట్టహానము. తా నేమిమిగిలాడావున్నా బావమరదినదగ్గా
కూరల కన్నయ్య తన కుక్కకు వట్టిపూర్తి ఉత్సాహమును బరి
గించి, గంగన్నతల ఊరేగింపులు సాగిస్తున్నాడు.

అని అతడు బావగారికి బాబుబెప్పాడు-

అన్నా బాబు వినేటప్పటికీ, గంగన్న ముఖాన కత్తివాటుకు
నెత్తురుచుక్కలేకందా పోయింది

నేను కొన్నట్లుగానే యీ కన్నయ్యగాడు నావట్టిపూర్తి
ఉన్నానుగానా భర్తచేశాడు. ఇంకాదుమా? ఊరేగింపును
వెళ్ళు. శ్రీమద్వేంకటేశ్వర గంగన్న!

అని బావమరదికి బెప్పాడు.

అదేబావా! మనపూరేగింపును మనం సాగించుకుందాం
కన్నమేముందీ?

అని గంగన్న అన్నాడు.

కన్నయ్యగాడు తన కుక్కను కూడా నాతోనమానంగానే
ఊరేగిస్తున్నాడు. ఎ త నమానం. నెనవ కుక్కతోనమానంగా
నానం ఊరేగింపునా! చాలా చాలా ఊరేగింపును పక్షణం వెనక్కు
మల్పించు - తేకపోతే నేను కారును సగిపోతాను.

అని గంగన్న తనగా అనిపించవల బావమరది వెంటనే ఊరే
గింపున వెళ్ళు. మల్పించు.

కుక్కగారి ఊరేగింపునూ ముందుకు సాగిపోయింది.

అప్పుడు గంగన్నగారి ఊరేగి పురోత్సవ జనమందరూ కక్కగారి ఊరేగింపుతో వచ్చేశారు.

తూరల కన్నయ్య చేసిన అవనివల్ల, గంగన్నగారికి శివచ్ఛేదం చేసినట్లుంది. అతడా అవమానమును భరించలేక పోతున్నాడు. అవమానం అనేక విధాల ఉదార్పాదుగాని, అతనికి అవమానంవల్ల కలిగిన పృథ్వీదేవత మార్గం తగ్గడంతో.

7

అరాత్రంతా నిద్ర వట్టలేద తనకి-

ఎన్ని లక్షలుంటే మెందు? ఎంత నిద్రవుంటే యేలాభం? చివరకు నేనొక కుక్కతో సమానంగా పరిగణిం చ బడ్డాను.

అకన్నయ్యగాను బుద్ధిశీల ఏవో తుంటి పని చేశాడంటే, ప్రజలందరూ కూడా అతనితో యేకంకావాలా? ఇహిహి! అని ఇకలీం చుకోంటూ, అతని వెంట బడ్డారు. అంత చిరుకూ పూర్వోత్సవో వచ్చిన సాత్త్వికరూ అక్క వెంటబడ్డారు.

ఇందులో చెయ్య వలసిన ప్రతికారమేమిటో ఏమీ అర్థం గాకుండా వుంది.

అకన్నయ్యగాను, సగర వాసులూ అందరూ కలసి, కన్న చుట్ట పోవకీయ కట్టేశారు. ఇంకెందుకూ నేను బ్రతికే క? అత్త లన్నీ మెలకువ?

నేను నేనుకొన్నలాంటిదే ఒక కాయవా వేసి, ఆ కుక్క ముందకు వట్టి వర్షాణా వట్టి కత్తి మెట్టి... ఇట్టింది. నేన్న యింతో చానికి ఊరేగింపు—ఒరికాని పోగో బోర్లబడ.

నేను తులాభారం తూకం ఏ, తానూ తులాభారం తూకాడా?
 నేను స్వాములవాణ్ని తీసుకొన్నానని, తానూ ఓ స్వాములవాణ్ని
 తీసుకొన్నాడా? నేనెప్పుడు మట్టి పూర్తి చేసుకున్నానని గానం చేసిన
 నేనెప్పుడు మట్టి పూర్తి చేస్తాడా?

ఈ స్వామిగాడు నామీద నటించాడేమిటి? నేను వాడికేం అప
 కరంచేశాననీ? తంటరి పెద్దమీ అకకార మేంజెయ్యారీ? వాడు
 చేసిన క్రితం కంటే ఎలావచ్చు మరలాలు అమోదింది తాళంజెయ్య
 కమా?

వవిధంగానయినా కన్నయ్యగణ్ణి నావైపు తీర్చుకోక పోయి
 నల్లలుతే బ్రాహ్మణం కష్టం! వాడు నావైపేలా తిరుగుతాడా? ఏంజె
 య్యారీ? పెంకిఘటం! వాడిని సాధించకం నావల్ల అవుతుందా?

ఎ తడబ్బు నంచాడిరామా? ఎన్ని మేకలు కట్టించాను?
 వెండి బంగారాలు—వస్తువాహనాలు—ఇష్టంటికి నేను అధికారిస్తే
 పుడిచి కన్నయ్యగణ్ణి వంచిన జిహ్వాశక్తి పోతున్నాను.

వాడి తాపతేజ్జడ? నా తాపతేజ్జడ? సక్కకీ దేవలోకా
 నికీ వున్నది? జేకావుంది? ఓ యవనిక లోలులేయేం? ఇన్న లక్ష
 లకు అధి పాదై యుంటిన్నీ నే నొక కన్నయ్యగాడికిలాంగి పోయాను.
 ఇక కాబ్రతు లెరుకు? నానిది నందన తెరుకు?

అని గంగన్న ఆశ్రతంతో అదే జిజ్ఞాసతో—అవే ఆలోచన
 లతో తల్లికిందా? తా పురికి పురికిగది తలుపులు చప్పుకొనునాయి
 ఎవరో అని తెలియకొచ్చి అట్లుగా అంటుంది. గంగన్న అంటిడి,

“ఎవరవండా అమ్మా?”

“నేనే బావా! నువ్వంతా నిద్రిస్తావేమో?”

అని తలవట్టి జవాబు ఇచ్చాడు.

“లేకాబ్రాహ్మణో! ఓహ్ లు అమ్మా!”

అని తానెలాగో విలపించుకుంటున్న రంగన్న అగత్యంకొచ్చి—

‘ఇప్పుడు రెండు గంటలు దాటింది - నువ్వుంకా నిద్రపోలేదా గానా?’

‘అని అడిగాడు.’

‘ఏమో ఎన్ని గంటలు దాటిందో! నాకు మతిపోయింది.’

‘అదేం అలా అంటున్నావ్?’

‘కన్నయ్యగారు చేస్తున్న ఒక్కొక్క పనినీ తలుపుంటూ వుంటే, నాకు గుండెలు బద్దలైపోతున్నాయి.’

‘తుంటరి నేం చెయ్యగలం?’

‘అంతేనా ఎట్టి జబ్బుల చడానికీయో మార్గం చెప్పలేవా?’

‘అన్ని ప్రయత్నాలు చేశాము. డబ్బు దండుగయిందితప్ప వేరు ప్రయోజనమేమీ కనుపించలేదు.’

‘కన్నయ్యగారి కొట్టిచ. పుతామని. మనదగ్గర డబ్బువుచ్చుకొని మనలకంటా పూసుకున్న పాళ్లచేకషం దున్నారు.’

‘కనుక, ఇటువంటి ప్రయత్నాలవల్ల ఏమీలాభం లేదు.’

‘మరయితే, యిహావలకుంటే ప్రయత్నాలవల్ల లాభముంటుందీ?’

‘అలాంటిదానీ.’

‘నాకోలాకోస్తుంది. రేపాకనారి అకన్నయ్యగారి రహస్యంగా మన మేడమీదికిరా విడిచి - అయ్యదు. గానీ పట్టేలో, వాడిచేతిలో గుమ్మరించి, యిహానా జోరికి రావద్దని బ్రతికాల్సివేస్తే ఏయ్యతుందో?’

‘అలాంటిదాన చాలా బాగానేవుంది బానా! రహస్యంగా మీ వ్యవహారమును ముగ్ధులూ విప్పి - ఉదయమే అకన్నయ్యగారి మన మేడమీదికి లీపులుస్తాను.’

‘అప్పుడంటా శీత కరణ! ముడికొరికంటే వేరే మార్గమేమీ లేదు. అలాంటికో నానా నానా పట్టిలో కొద్దేతప్పుకొనిగాని - కన్నయ్యగారి మనమేడమీదికి రావద్దని బ్రతికేను.’

ప్రతి పుంసానికీ మేలు ముగియక నుండునట్లు

అ-70

‘మనసలగాన—అంతాన్నావు నాకు—మీద కూడా వెళ్తు
కలుండవా?’

‘నాకలగినాన శేక...’ అంటే నీకలగినాన శేక... అంటే 2. కట్టినా
పిచ్చినాడ?’

‘ఇది చూడొను...’

అని రంగన్న ముఖం ముడుచుకున్నాడు.

‘నరేకాని తెల్లవాడనుండాలే నువ్వంటే అదన్నయ్యగొట్టి తీసుకు
రావాలి.’

‘తీసుకొని వస్తా—న్నాగా!’

అని అలాగే నువ్వు తీర్చుకుంటే ఇంకా ఇంకా నీవు పూటలాడు
కొన్నారానాడు.

అదే ప్రకారంగా రంగన్న తన తండ్రిని, తొందరగా అప
శిష్టాలు తీయకుని కన్నయ్యగొట్టే నాచు బజారుకు బయలుదేరాడు.
కన్నయ్య అప్పటికి కూరల దాకాణం వేరాచుని బేరాలుచూ
చుకొంటున్నాడు.

రంగన్న ముందుగా కన్నయ్యను నంపిస్తానంటే నీ నలుచూచాడు.

‘ఏం కావాలి బాబయ్యా? వలకాయలు పాకలాదోనకాలు బేడ
మిర్చి జిరెనాలు—’

అని వరసగా కూరల ధరల్ని అంటే చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

‘నేను కూరలదోసరా తీసు. గోనెనంచు రంగన్నగారి బావ
మరిచిని’

‘ఓహో! అలాగా! దయచెయ్యండి! అలాగే మీద కూరలదోసా!’

‘కూరలదోసా తీగనీ— మా బావ నిన్నకపోతే అర్థంతుగా
రమ్మంటున్నాడు. ఏదో రహస్య వ్యవహారం ముట్టాడాలి!’

‘అలాగా! కాని నాకు తీరకలేదు మీ బావగారే నాదగ్గరను

దయచేయమనండి!’

అని 'కన్నయ్య' కన్నాగమి అని అంటున్నాడు. రంగమ్మ చెల్ల బోయోయో.

'ఒరి వీడిపోగగు పడిచెయ్య' అని రంగాయలమ్మకొనే వాడి కంట 'కుక్క' చ్చిందీ? అయ్యది కార్మయన వికలాప వీడినగ్గిరికి రావాలిట!' అని తనలో అనుకొన్నది.

'అయినంటి గొప్పవారిని నీడగ్గరకు నప్పించుకోవడం, అంత మంచివి కావనుకొంటాను.' అన్నాడు.

కన్నయ్య అతనివయస్సొకనారి తీక్షణంగాచూచి --

'ఎవరిగొప్పవారిదీ - దానీకీ అంతా వాడు తీరిక కాకపోవట్టి, అవసరమయితే వాడనే యిక్కడకు రావలసిందన్నాను తప్పేమింది.

'వశేలే-వేయి, వారితో యిలాంటి 'జెబుతాను--'

అని రంగమ్మ యింక అక్కడ వుండికుండా, నిన్నగాయింటికి వెళ్ళిపోయాడు.

కావమరది రాకకోసమే యెదురుచూస్తున్న రంగమ్మ అతన్ని చూచి చూడ్డంతోనే --

'ఏమోయ్ అనలేదీ? కన్నయ్యను తీసుకరాతేదా?

అని అడుర్దాగా అడిగాడు.

'అలా మరే కన్నయ్య వస్తాను. అవసరమయితే నిగ్గొక్కడ కూరబలసిందన్నాను.'

'అంతమాట అన్నాడే?

'నిక్కొగమాటంగా అన్నాడు.'

'నువ్వు పెడితే అంతకన్నా యెక్కువ అవుతుందా యేమిటి?

'నన్నెంతయ్యచూచావో?

'ఎందుకూ పనికిరాని చవటవు. రానంటే, అంతకేగో నిధంగా సచ్చదర్పి తీసుకురావాలిగాని, ఏమవు ముఖమేసుకుని, రాలేదని కచ్చేస్తే నమయిపోయి?

'నీకు వామీనా భూమి భాగం చెప్పడంతోనే ఇంకేమీ చేత
గాదు. ఇంకా మేము మా గట్టిగా కూటలాడినట్లయితే, అశ్వయ్య
గాడు నాగవంశశుద్ధిచేసి మరీవొదిలి పట్టును....'

'నీకుంతటి పిరికిపాద ప్రపంచంలో యింకెక్కడా వుండదు.'

'అవును - నేను పిరికిపాదనే!'

'నరే - అయితేదో అయితే, రాతికి మనమిద్దరమూ కలసి
కన్నయ్యగాడింటికి వెళ్దాం.'

'నేనుకూడా యెందుకు? నేనురాను.'

'రమ్మా!'

'నాకే? నేనురాను. నేను పిరికిపాదను - చేతగానివాణ్ణి.
నువ్వు ధైర్యవంతుడవు - చేతయినవాడవుగాబట్టి ఒంటరిగానే - వెళ్ళు.
మళ్ళీ నేనుకూడా యెందుకు?'

'ఇ-తరూత్రందానికే కోవంరావాలి?'

'నాకు కోవంలేదు - నేనురాను.'

'చూశావా! రానంటున్నావా! బుద్ధి తక్కువొచ్చి అన్నాను -
యింకెవ్వరూ అనను.'

'ఏమయినానరే - నేనురాను - నువ్వు వెళ్లు - వీంకేసుగో! నాక
వసరంలేదు. నీబుద్ధి యిటువంటిది గాబట్టి, కన్నయ్యగాడు నిన్నలా
వీడిపిస్తున్నాడు.'

'వాడితో పాటు నువ్వుకూడా వస్తే వీరిగడం ధర్మంగావు
సలమా!'

'నేనేం చేశాను?'

శ్రీ చేమన గ్రంథాలయం

'రానంటున్నావుగా?'

ప్రేమద్రోలు. (కృష్ణజిల్లా.)

'రానంటే వీడిపించకమా?'

'అక్కాగేగాడింటికి రాత్రిపూట ఒంటరిగా వెళ్ళడంశుభంలేదని

గాదలి, నిన్నురమ్మలూతులూ, నాకు బాగుగదివై యుండినవి,
యిలాకానడం భాగ్యంగాను.

అని గంగన్న ఏడుపుముఖంతోనుకొని కన్నులనల్ల, బావమ
రదికి తిరిగి పాటించిరి.

‘నలే- పస్తాలే- మనమిద్దరమే గానుడా మరొకరికూదిని
సాయం తీసుకొళ్లడం యెందుకయినామందిది :

అలాగే చేదాం!

అని గంగన్న సంతోషంతో జనాబు చెప్పాడు.

3

సులూను పదిగంటల నాటికే, గంగన్న ప్రవాతికి ముప్పయి
మంది జనాన్ని వెంటబెట్టుకుని, కూరిల కన్నయ్య ఇంటికి వెళ్లారు.

కన్నయ్య అప్పుడే మకాణ ము చీనట్టి, స్నానంభోజం వగై
రాలుముగించుకొని విశ్రాంతి తీసుకొనినాడు. అప్పుడతని భార్య
వచ్చి-

‘గోనెసూచుల గంగన్నగారు మీతో ముందాడాలని నవరి
వారంగా వచ్చారు.’

అని చెప్పింది.

‘వీధి జీరుగుమీద కూచోమనుకొన్నాను.’

అని చెప్పాడు. భార్య అదేవిధంగా పోయివారికామూట నం
దించింది.

‘గంగన్న తన పరివారంతో, కన్నయ్యరాకకోసం ఆ ఆరుగు
లూడ కిసిపెట్టుకొన్నామన్నాడు.

అండరూ పాగాలు ఉగ్గపెట్టు కూచున్నారు.

‘నేను కన్నయ్య! గంగన్నను—’

అని గంగన్నమాత్రం జవాబు చెప్పాడు.

‘ఏమిటి? జమీందారు గంగన్నగారా! యిలాదయచేశారేం?’

అని అదుర్దాగా అడిగాడు.

‘ఏమిలేను నీతో ఓళ్ళు వ్యసహారం మాటలాడాలని వచ్చాను.’

‘అవశ్యం కలవీయండి!’

‘కూడో.’

కన్నయ్య కూచున్నాడు.

‘నీసూ నామీ వేయమందుకు- పోటియెందుకు? కక్షలె-ఈ-క?’

‘అటువంటిదేమీలేదే!’

‘లేకేంటే! నేను తులాభారం తూగానని నువ్వన్నా తులా భారం తూగావు- నేను స్వాములవ రిని తీసుకొచ్చానని, నువ్వు అవని చేశావు. నేను వట్టిపూర్తిజీవనం చేయించుకొంటే- నువ్వు పోటిగా పీసుక్కకు అప్పుత్సవం చేశావు.’

‘అబ్బేబ్బే! గుమీంద పోటికి నేనేమీ చెయ్యలేదండీ! నానర దాకొద్దీ- నా తాతాకుకొద్దీ నేను చేసుకొన్నాను.’

‘వరే-అయిపోయిందేతో అయిపోయిందనుకో ఇంతటినుంచీ మనమిద్దరమూ స్నేహంగా వుండాలి- నేనుచేసిన దని నువ్వూ చెయ్య కూడను- నన్నేవిషయంగానూ అవమానించకూడను- అందుకు ప్రతి ఫలంగా నీకు అయినవేల రూపాయలు ఈయబడ్డాయి- నీవు చూకో! గంగన్న ఇచ్చెయ్యి—’

అని బావమగిని హెచ్చరించగా అతడు వంకరగోనుంది రూపాయలు తీర్చున్నాడు.

‘అబ్బేబ్బే! నాకవసరం లేదండీ!’

‘హాసే నరకేవ మ్యం’

‘గాకొద్దు’

‘ఎనిమిదివేలు....’

‘నాకందుకండ్లీ!’

‘సరే! రంగరాజు! వదివేలనోట్లు లెక్కపెట్టి యిశ్వయ్య—’

‘వదిలొద్దు! నేను మీవేల ఆశపడేవాడినుగాను. నాకూ

రంగరాజునా నచ్చగా నుంటే— అదేపనివే— మీపాపిష్టిసామెంత
చేరు. మీరే తనేను? నచ్చుతో నన్ను కట్టెయ్యాలి. చూస్తు
న్నాను నానోట్లు! ఇటువంటివి జన్మకు తేవు తక్షణం వాగుమ్మంలో
నుండి తీచిపొండి— శకనానే నోట దక్కదు.’

అది కన్నయ్య తీసుకొనిపోతూ ఉన్నప్పుటికి అందరి ప్రాణాలూ
మాడలి పోయాయి. ఎవరినోట్లు తూటగానేను.

‘ఇదిగో! కన్నయ్య! నాకూటనిమా!’ ఈవది కల రూపా
యిల్లా పూర్తిగానీ, నన్ను కట్టిస్తూ ఇదిగో! కావాలంటే, నీపా
దాలు పట్టుకుంటాను.’

అది గంగప్ప సిగ్గు విడిచి, అతని పాదాలు పట్టు కోవడానికి
తయారయ్యాడు.

తనదేవుని ఇదే పనివే! నాపాదాలు పట్టు కోవడానికి మీకు
గొమ్మేమి కావాలి? లక్షల ఏకాంశు—జమిదార్లు— గౌరవ ప్రియులు—’

అది కన్నయ్య తీసుకొనిపోతూ ఉన్నప్పుడు.

‘అక్షయీ! నాకారము నాజమిందారే నీకగ్గన ఉన్న గల్లు
కయినా కొనాకంటే నీమీద— నేను వొలి జగవనై పోయాను.
సన్నిధి దేవేంద్రులచేత ఈవదివేలూ పుచ్చుకున్నా, నామా నాజోలికి
రంగరాజు నానా నాటే. నన్ను కట్టించివవాడవుతావు—’

‘నీయ్య! నీకూ నచ్చుంటే— నేను మీతో మాట్లాడేది లేదు
వాగుమ్మలోకి వెళ్లి కనుమనా నాకూటనివేయను.’

'ననే- అయితే నీకేగానాతో బెప్పు-

'నేను చెప్పినట్లు చేస్తానా?

'అలా అక్షరాశీ - చేస్తాను?

'తిరిగిపోతానేమో-

'తిరిగిపోవో, నీ కూడా కాదు బోయో కోట్లు, పడతాను.'

'అలా ముమ్మడిగా భయం'

'అయితే, మీరే లక్షల అధికారులలో యదార్థంగా బెప్పండి.'

'పదిలక్షలలో'

'అవును! మీరే లక్షల అధికారులకీ తగినంత శారవ ప్రఖ్యాతులు సంపాదించానా?'

'అది బట్టిందా, నీ స్వ. పట్టుకోవడం? గుర్తుంచుకోవటం నాకొచ్చే గౌరవానికి గలగలదా అనేదే జోపు- నాకీ తగినంతటిని చూపడం జోపు.'

'అవును! నాకీ విచారించ వలసింది. మీరే లక్షల పోయినదానికి తెట్టింపు గావించి ప్రఖ్యాతిని పొందగలగడం కాశము అది..

'నీకే తనదానికే బట్టింపు అది నాకొచ్చే గౌరవమేమిటో త్వరగా చెప్పిరక్షించు. అప్పుడు తన పాపం తగ్గించుకోవడం, దానికి తగినట్లు కీర్తిని పొందడం తన పోయినాను తులనభారం తూగనున్నది.

'వట్టి పూరి హాస్యం చేయడం అప్పుడు ప్రహేళిక మయిన భావాలను ప్రకటించుకోవడం నువ్వ వాటి సన్నిహితుని గడ్డి పోచుకోవడం కాదు సునిహితేళా.

'మీరు చెప్పినట్లు కీర్తిని పోయినాను అదేదు. అప్పుడయినా నేను చెప్పినట్లుగా కాదు మీరే చెప్పినట్లుగా, కీర్తిగౌరవాలు దక్కుతాయి. అది తన పోయినాను అప్పుడే వైరం తప్పదు.'

శాల నిర్మించుచుండీ! అప్పుడు మీరెందుచుంటి కీర్తి ను గో మానుచుండీ!
నేనింతవరకు మీపై బోటిగాచేసిన ప్రతి కీర్తి, మున్నెటి నామార్గం
లోకి తీసుకురావడానికి

అని కన్నయ్య చెప్పడం విన్నవాడూ. గంగన్న విధంగా
చెయడానికి అతనితో రాజీకుదుర్చుకున్నాడు.

శ్లో

గోననుచు గంగన్నగారికీర్తి దేశదేశాలా మ్రోగిపోయి
దంట, మ్రోగిపోయా?

మీటి గుడ్డిమొదలయిన వికలాంగులకు మ్రోగేకమా ఒక
వనతిగృహము— గోరక్షణశాల ఒకటి— అనాథ నివాసశరణాలయ
మొకటి—

మొత్తం అయిదులక్షలూ ఖర్చుపెట్టి, కన్నయ్యచెప్పినదానిని
అక్షరాలా జరిగించాడతను. అలాగే నిర్మించిన వనతిగృహాల్లో ఎన్ని
వేలజీవులు సుఖవశతున్నాయో యెవరు చెప్పగలరు?

అది దైవబలమో— అతనిపూజాఫలికమో తెలియదు గాని
అనంతర్ముఖే గంగన్నకు మూడులక్షల రూపాయలు గోననుచుల
వ్యాపార లో తలవని తలంపుగా లాభమొచ్చింది.

అంతలో షవార్తను కన్నయ్యకు తెలుపుకు చెనేవరకూ
గంగన్నకు హృదయముండబట్టలేదు. మూడులక్షల లాభించిందని
పైదేశంనుంచి వార్తవచ్చిన తక్షణ మతను బట్టా కట్టించుకొని,
కన్నయ్య కూరలదుకాణం ఏర్పాటు పెట్టాడు.

దుకాణం కట్టేసి అతనివద్దే యింట్లోకి వెళ్లాడని తెలియడం
పల్ల జట్కానక్కడకు కట్టించాడు.

‘కన్నయ్యా! కన్నయ్యా!’

అట్లా గోగ్గ పూజించినా తల్లికల్ల పట్టలేని సంతోషంతో కిష్కంధుడు కొగ్గల చుట్టూ తిరిగి నర్తించుచున్నాడు.

ఇదేమి కదెమిటి? ఎన్నుకొగ్గల చుట్టూ తిరిగి నర్తించుచున్నాడు?

అని అశ్చర్యంగా అడిగాడు.

నాకు తలనీ తలలప్పుగా మూలకలలు లాభమొచ్చాయి. ఈనాళోపవారనా విని నువ్వేదరికూ మనసొండబట్టక పరుగెత్తుకొచ్చాను.

హాలాస! తోమం! మీరుచేసిన ధర్మకార్యాల కిది సత్ఫలిత తమని తెలుసుకొండి!

అప్పుడు పూజించుచున్నాడు గురుదేవగీతై గుణపాఠమును నేర్పించు నీ స్మరణా పెట్టావు. ఇప్పుడొచ్చిన మూలకల లాభముచే గుండె ఇంటినుంచి వచ్చిన భయము తటినీ, ఇజోపయోగ నిమిత్తం అప్పుపట్టలున్నాను.

నాజీవితానికి అందులక్షల దూపాయలు చాలు. దానిని మూలకల నీకంద వ్రుంచుకొని పెగావచ్చు లాభము నెప్పటి కిప్పుడు ధర్మకార్యాల నిమిత్తం వి. యోగం చేయకలసిన్నాను.

అహో! మీకీటువంటి సద్భుక్తి, విశాలహృదయమూ కలుగుతుందని నేనెప్పుడూ అనుకోలేదు.

ఇదంతా నీకట్లుదల— ఎప్పటి కిప్పుడు నాలవివేక కార్యాలని అడిస్తూ, నాకు సిగ్గు పచ్చేలాగ చెయ్యబట్టి. ఇప్పుడు నీని స్థితలోకి రాగలిగాను.

ఇప్పటి మీకీ కీర్తిని పూర్వపు కీర్తితో పోల్చి చూచుకున్నారా?

కన్నయ్యా! ఇదని కొక పునర్జన్మ వంటిది. మనసు కేవలం ఒకమూర్ఖుడనై ధనమదాంధ్రుల వల్ల పట్టబట్టి ననులెన్నో చేశాను. ఒక్క పనికి గడ్డివచ్చితి వలనలేదు. ఇప్పుడు ఎంత ఉబ్బు అప్పు పెడితే, నాహృదయానికి అంత ఎక్కువ ఆనందం కలుగు తూంది.

మునుపు ఎ తి లోకము కలుపు కిచ్చి నేనే నీ లోకము పై భరించు
న మునుపటి దేవతల కిచ్చిన దేవతానీతి నానీతి స్వరానికి
పుష్కలంబు చేదాత్మ నీతి నీతి కిచ్చి నీతి దేవతలను చూచు
ర్చిన వాడవు నుత్తమ

‘నేను మునుపటి భగవంతుడు మీరు ఏదన్నారోనో జూచి పూజ
చేయ బట్టి భగవంతుడు మీకీ జన్మ నీతి మునుపటి నన్నును
కలిగించాడు. అందుకే నొక కారణ మత్యక్తిగా పున్నానంటే.’

‘ఏమిటా కాదు నీ నాడమ్మతో కొన్ని వే జపులు
సుఖస్తున్నాయి లేక నీవంత మునుపటి అమ్మయ్య కడుపు నిండా
అన్నం తింటున్నావు.’

అంతకి కా నుదేహమున కొంతకొంత కార్యాలను సుఖ చే జవ
నాలన్న మిచ్చి ఇచ్చి ఎన్ని విధాలా అర్చిస్తున్నామో మీరు గమని
స్తున్నారా?’

‘అవు నవును’

‘ఇప్పుడు నీ కొత్తగా ర్చి మునుపటి కంటె రుచులు
లాభముకూ ఏవిధంగా వినియోగిస్తావు?’

ఒక పరిశ్రమ మునుపటికంటె ఎక్కువగా వివిధ విధ
శ్రమలు చేర్చిందే ఏమిటా నీ పాతా బ్రతుకుంటుంది.’

‘అవును ఇ దు మునుపటి గర్భోక్త సమశ్చయ కొంత వర
కూ తగ్గించిన వాళ్ళు అవుతామో? ఇది నీ పాతా నాకింతటినుంచీ
వ్యాపారంతో వచ్చిన లాభము నీవంటి ముప్పుటికప్పు డి జీవిధంగా
ధర్మ కార్యాలకు వినియోగిస్తావు?’

‘కొత్తగా మించింకేయతర ప స్థలా స్థించవలసిన అపసరము
లేదు గాని, నీ ననగావచ్చి కలుపు న లటిని పాటి శాశ్వతపాపణ
కోసం విలప చేయించుచుంటి’

ధర్మదాత గోనెనంచుల గంగన్న యెక్కడ?

అని గంగన్ననే ప్రశ్నించారు. వారు జిల్లాకలక్టరుగారని తెలుసుకొని, గంగన్న ఒక చిరునవ్వునవ్వి పూరుకున్నాడు.

అధర్మదాత గంగన్నగారియనేనండి.

అని కూడావున్న కన్నయ్య చెప్పాడు అప్పుడా కలక్టరు పట్టాన్ని నంతోషంతో గంగన్నకు పేక్ హేండిచ్చి—

మీధర్మగుణము- కీర్తి- దేశదేశాలా మోగిపోయింది. మీరు నిర్మించిన సంస్థలనుగురించి మదరాసు గవర్నరుగారు విన్నారు వాటిని నందర్పించి, మీకింకా అవసరములయిన సాయాలుచేయడానికి, వచ్చే నెలలో వారిక్కడకు రానైయున్నారు.

అని చెప్పగావిని గంగన్న మరింత సంతోషించాడు.

ఏశ్రీమంతుడుగాని, ఏప్రభుత్వంకాని, చెయ్యలేని ఘనకార్యాలుచేసి, మీ కీర్తిని సంపాదించారు—మీరునిర్మించిన ధర్మ సంస్థలను నేనుకూడా చూడాలి.

అని కలక్టరుగారు చెప్పగా, గంగన్న వారిని సగౌరవంగా ముందు పసతిగృహాన్ని, ఇతరువారే అనాధశిశులయమునూ చూపడానికి వెంటబెట్టుకొని వెళ్ళాడు.

డబ్బురడగానే వరా! ఇటువంటి ధార్మికగుణమును—కీర్తిని సంపాదించినప్పుడే కలిగిన సిరికి సాఫల్యం!

లోకందృష్టిలో గోనెనంచుల గంగన్న ఒక అవతారపురుషుడిలాగునో, అవతరించిన ధర్మదేవతలాగునో అవ్రహిస్తున్నాడు!

శ్రీ వేమన స్తోత్రము
తెలపా: (కృష్ణజిహ్వా)

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	TPLA110B129
పుస్తకం పేరు	కులాభారం
తారీఖు	26/10/24
మొదటి అడ్డు	NO
వెనుక అడ్డు	no
మొత్తం పేజీలు	49
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాగ పేజీలు	no
లేఖ పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Ch. Ramya
పేజీలు విడదీసినది	prathyusha
స్కాన్ చేసినది	prathyusha
పరీక్ష చేసినది	
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	Good